

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Antropologia rodziny
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Anthropology of the family
Kierunek studiów	Kierunek lekarski Pielęgniarstwo I stopnia Położnictwo I stopnia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I stopnia/ jednolite magisterskie – przedmiot obowiązkowy
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	przedmiot interdyscyplinarny (nauki teologiczne / filozofia / nauki prawne / psychologia / nauki socjologiczne)
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Mirosław Brzeziński, prof. KUL
---	--

Forma zajęć(<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
Konwersatorium	15	IV	1

Wymagania wstępne	W1 - ma podstawową znajomość pojęć z zakresu nauk o rodzinie W2 – zna podstawowe źródła nauki o człowieku, małżeństwie i rodzinie
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 - ukazanie antropologicznej prawdy o człowieku jako mężczyźnie i kobiecie
C2 – ukazanie prawdy o małżeństwie jako związku jednego mężczyzny i jednej kobiety oraz o płodności jako jednym z celów małżeństwa
C3 - ukazanie znaczenia nierozzerwalnego małżeństwa i rodziny w życiu społecznym i Kościoła

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do PRK
WIEDZA		
Un_AR_W_01	Definiuje osobę ludzką w jej istocie cielesnoduchowej i różnorodności płciowej	P6S_WG1
Un_AR_W_02	Definiuje podstawowe pojęcia dotyczące małżeństwa i rodziny w wymiarze filozoficznym, teologicznym i społecznym	P6S_WG1
Un_AR_W_03	Wskazuje prawne uwarunkowania funkcjonowania małżeństwa i rodziny	P6S_WK2
Un_AR_W_04	Charakteryzuje systemy życia małżeńskiego i rodzinnego	P6S_WK2
Un_AR_W_05	Opisuje uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne mające wpływ na więź małżeńską	P6S_WK2
Un_AR_W_06	Wymienia i charakteryzuje funkcje rodziny i ich przemiany	P6S_WG1
UMIEJĘTNOŚCI		
Un_AR_U_01	Potrafi stosować techniki skutecznej komunikacji w relacjach małżeńskich i rodzinnych	P6S_UK1
Un_AR_U_02	Potrafi ocenić zagrożenia dla zdrowia rodziny	P6S_UW1
Un_AR_U_03	Potrafi argumentować swoje stanowisko w dyskusji na temat wyzwań współczesności w odniesieniu do małżeństwa i rodziny	P6S_UK2
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
Un_AR_K_01	Wykazuje gotowość do pogłębiania wiedzy i umiejętności w celu odpowiedzialnego podjęcia obowiązków małżeńskich i rodzinnych	P6S_KR1
Un_AR_K_02	Jest gotów do krytycznej oceny różnych poglądów na temat małżeństwa i rodziny	P6S_KK1

IV. Opis przedmiotu / treści programowe

1. Filozoficzne podstawy rozumienia małżeństwa i rodziny – 3 godziny
  - koncepcja osoby i osobowej miłości
  - człowiek istotą duchowo-cieleśną, potencjalną (na drodze ku spełnieniu)
  - personalistyczna koncepcja płciowości i seksualności
  - personalistyczna koncepcja płodności i rodzicielstwa
  - małżeństwo/rodzina jako najdoskonalsza wspólnota osobowa (wspólnota życia i miłości)

2. Wymiar teologiczno-prawny – 6 godzin
  - Człowiek w zamyśle Boga
    - człowiek stworzony na obraz i podobieństwo Boga
    - powołanie człowieka do miłości
    - elementy teologii ciała Jana Pawła II
  - Małżeństwo i rodzina w zamyśle Boga
    - małżeństwo jako związek mężczyzny i kobiety
    - przymioty małżeństwa – jedność, wierność, nierozzerwalność, trwałość
    - powołanie do odpowiedzialnego rodzicielstwa
  - Małżeństwo i rodzina w prawie. Rodzina jako przedmiot i podmiot prawa

3. Psychologiczny wymiar życia małżeńsko-rodzinnego – 3 godziny
  - systemy życia małżeńsko rodzinnego
  - czynniki konstytuujące małżeństwo
  - czynniki wewnętrzne mające wpływ na więź małżeńską
  - życie seksualne jako znak miłości i forma komunikacji
  - czynniki zewnętrzne mające wpływ na trwałość i powodzenie związku małżeńskiego

4. Małżeństwo i rodzina w społeczeństwie – 3 godziny
  - małżeństwo i rodzina jako podstawowa komórka społeczna
  - funkcje rodziny i ich przemiany
  - małżeństwo i rodzina wobec wyzwań współczesności
  - niemożność zrównania w porządku społecznym małżeństwa z innymi formami związków

V. Metody realizacji weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
Un_AR_W_01 Un_AR_W_02 Un_AR_W_03 Un_AR_W_04 Un_MiR_W_05 Un_MiR_W_06	Praca w grupach, wykład, wykład konwersatoryjny, Dyskusja	Egzamin pisemny – test Esej	Test pisemny Karta obserwacji Esej
UMIEJĘTNOŚCI			
Un_AR_U_01 Un_AR_U_02 Un_AR_U_03	Praca w grupach, wykład konwersatoryjny, dyskusja, symulacja	Egzamin pisemny – test Esej	Test pisemny Karta obserwacji Esej
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
Un_AR_K_01 Un_AR_K_02	Praca w grupach, dyskusja, symulacja	Praca w grupach Dyskusja	Karta obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi

Test pisemny	50 %
Praca w grupach	20 %
Esej	20%
Dyskusja	10 %

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	10

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<p>Paweł VI, <i>Humanae vitae</i> (25.07.1968).</p> <p>Jan Paweł II, <i>Redemptor hominis</i> (04.03.1979).</p> <p>Jan Paweł II, <i>Familiaris consortio</i> (22.11.1981).</p> <p>Jan Paweł II, <i>List do rodzin</i> (02.02.1994).</p> <p>Jan Paweł II, <i>Evangelium vitae</i> (25.03.1995).</p> <p>Jan Paweł II, <i>Mężczyzną i niewiastą stworzył ich</i>, Lublin 1981–1991.</p> <p><i>Jan Paweł II o małżeństwie i rodzinie</i>, red. T. Żeleźnik, Warszawa 1982.</p> <p>Benedykt XVI, <i>Deus caritas est</i> (25.12.2005).</p> <p>Franciszek, <i>Amoris laetitia</i> (19.03.2016).</p> <p>Wojtyła K., <i>Miłość i odpowiedzialność</i>, Lublin 1986.</p> <p>Kiereś B., <i>Prawda o małżeństwie</i>, Lublin 2005.</p> <p>Krąpiec M. A., <i>Rodzina</i>, w: <i>Powszechna Encyklopedia Filozofii</i>, red. nac. A. Maryniarczyk, t. 8, Lublin 2007, s. 796–800.</p> <p>Sarmiento A., <i>Małżeństwo chrześcijańskie. Podręcznik teologii małżeństwa i rodziny</i>, Kraków 2001.</p> <p>Wilk J., <i>Pedagogika rodziny</i>, Lublin 2016.</p> <p>Braun-Gałkowska M., <i>Psychologiczna analiza systemów rodzinnych osób zadowolonych i niezadowolonych z małżeństwa</i>. Lublin, Wydawnictwo Towarzystwo Naukowe KUL 1992.</p> <p>Janicka I. i Liberska H., <i>Psychologia rodziny</i>. Warszawa, PWN 2014.</p> <p>Brzezińska, A., Appelt, K., Ziółkowska, B., <i>Psychologia rozwoju człowieka</i>. Gdańskie Wydawnictwo psychologiczne, 2016. Rozdział 7. <i>Rozwój w okresie dorosłości</i> (ss. 297-344).</p> <p>Ledzińska, M., <i>Młodzi dorośli w dobie globalizacji. Szkice psychologiczne</i>. Wydawnictwo Difin 2012.</p> <p>Oleś P., <i>Psychologia człowieka dorosłego</i>. Warszawa PWN 2011.</p> <p>Płopa M., <i>Psychologia rodziny teoria i badania</i>. Kraków, Oficyna Wydawnicza Impuls 2011.</p>
Literatura uzupełniająca
<p>Bajda J., <i>Powołanie małżeństwa i rodziny</i>, Łomianki 2010.</p> <p>Buxakowski J., <i>Wstęp do teologii małżeństwa i rodziny</i>, Pelplin 1999.</p> <p>Brzeziński M., <i>W trosce o życie, małżeństwo i rodzinę. Nauczanie Papieskiej Rady ds. Rodziny 1981-2016</i>, Lublin 2016.</p> <p>Brzeziński M., Jęczeń J. (red), <i>Tożsamość i posłannictwo rodziny</i>, Lublin 2014.</p> <p>Dziewiecki M., <i>Młodzi pytają o miłość, rodzinę i wychowanie</i>, Kraków 2008.</p> <p>Dziewiecki M., <i>Problemy z seksualnością. Odpowiedzi na dylematy młodych chrześcijan</i>, Kraków 2011.</p> <p>Dziewiecki M., <i>Rodzina domem miłości i życia</i>, Lublin 2011.</p> <p>Dziewiecki M., <i>Miłość na manowcach</i>, Kraków 2014.</p> <p>Dziewiecki M., <i>Mity na temat miłości</i>, „Cywilizacja” (2016) nr 56, s. 104-113.</p> <p>Krąpiec M. A., <i>Człowiek jako osoba</i>, Lublin 2005.</p> <p>Majdański K., <i>Wspólnota życia i miłości. Zamysł Boży o małżeństwie i rodzinie</i>, Łomianki 2001.</p>

Świerczek A., *Funkcje ciała w życiu małżeńskim w posoborowym nauczaniu Kościoła i teologów*, Kraków 1999.

Braun - Gałkowska M., *Psychologia domowa*. Kraków, Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum w Krakowie 2018.

Braun - Gałkowska M., *Sprawy drobne*. Wydawnictwo Pewne 2020.

Kornas-Biela, *Oblicza ojcostwa*, Lublin, Towarzystwo Naukowe KUL 2001.

Kornas-Biela, *Oblicza macierzyństwa*, Lublin, Towarzystwo Naukowe KUL 1999.

Satir V., *Rodzina. Tu powstaje człowiek*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne 2000.

Adamski F., *Rodzina. Wymiar społeczno-kulturowy*, Kraków 2002.

Dzwonkowska-Godula K., *Tradycyjnie czy nowocześnie? Wzory macierzyństwa i ojcostwa w Polsce*, Łódź 2015.

Szlendak T., *Socjologia rodziny. Ewolucja, historia, zróżnicowanie*, Warszawa 2010.

Tyszka Z., *Rodzina we współczesnym świecie*, Poznań 2002.

Rodzina- jej znaczenie i rozumienie, Komunikat CBOS, Warszawa 2019.

Modele życia małżeńskiego Polaków, Komunikat CBOS, Warszawa 2020.

Irzymańska-Hudziak A., *Seksuologiczny aspekt NPR w: Naturalne planowanie rodziny*, Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej Gaudium, Lublin 2008.

Wołochowicz P., *To nie jest babska sprawa*, Wydawnictwo Psalm 18.pl, 2020.